GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SÉ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ — Manuscriptele nu se retrămitŭ.

Nr. 163. — *Duminecă, 26 Iulie (7 Augustŭ).* — 1887.

Brașovŭ, 25 Iulie 1887.

De unŭ timpŭ încóce ferbe și clocotesce érăși în partea de dincolo a monarchiei. Nemulțămirĭ și neînțelegerĭ de totŭ felulŭ esŭ din nou la lumină, mai multŭ ca orĭ când sub era anaugurată de actualulŭ cabinetŭ Taaffe.

Ce sĕ fiă causa acestei aparițiunĭ?

Décă ar fi vorba numai de nemulțămirea Germanilorŭ austriacĭ, lucrulŭ ar fi mai ușorŭ de înțelesŭ. Germanii vorŭ sĕ stăpânéscă acolo, cum stăpânescŭ la noi Ungurii, și deórece acésta de multŭ nu o mai potŭ face, e naturalŭ că nu suntŭ nicĭdecum împăcațĭ cu mersulŭ lucrurilorŭ.

Ar crede omulŭ însĕ, că celŭ puținŭ rivalii Germanilorŭ, Cehii sĕ fiă mai împăcațĭ cu guvernulŭ actualŭ. care mereu a pretinsŭ că voesce sĕ-i mulțăméscă și sĕ-i scutéscă de asuprire din partea Germanilorŭ.

A și mersŭ, cum a mersŭ, până acuma cu mulțămirea și cu scutirea de pe o ḑi pe alta, dér a mersŭ mai multŭ așa, că guvernulŭ le promitea mereu Cehilorŭ câte unŭ bou, le dedea însĕ numai câte unŭ ou.

Acum s'a înfundatŭ vulpea 'n sacŭ. In sînulŭ ministerului, poreclitŭ de împăcare se află unŭ bărbatŭ germanŭ care, fiindŭ chematŭ sĕ conducă importantulŭ resortŭ alŭ cultelorŭ și instrucțiunei publice, pare a-șĭ fi propusŭ sĕ continue și în cabinetulŭ Taaffe vechia politică austriacă, care dă naționalităților̆ întotdéuna pré puținŭ ca sĕ pótă trăi și pré multŭ ca sĕ pótă muri.

Acestŭ ministru a făcutŭ ḑilele acestea Cehilorŭ una din cele mai neplăcute suprinderĭ publicândŭ unŭ planŭ alŭ sĕu școlarŭ, în care descopere, sub titlulŭ de „Dislocațiă teritorială a școlelorŭ medii,“ intențiunile sale de a pune stavilă înmulțirei școlelorŭ medii, subvenționării lorŭ din visteria publică și trecerei lorŭ în administrația statului.

Este o energică și periculósă operațiune ce voesce sĕ o facă ministrulŭ austriacŭ de culte și instrucțiune Dr. Gautsch. Elŭ declară că șése scóle medii cehice n'au nevoiă de classe superióre și retrage subvențiunea de statŭ pentru viitorŭ dela două scóle medii cehice. Despre alte nouĕ scóle medii cehice declară ministrulŭ că suntŭ superflue, că ele numai înmulțescŭ contingentulŭ proletariatului, și ḑice că guvernulŭ, necum sĕ le ia în administrația statului, nu le va subvenționa cu nicĭ unŭ banŭ.

Acésta era pré multŭ ca sĕ nu deștepte o adêncă indignare în sînulŭ tuturorŭ Cehilorŭ. „Veḑĭ déră, poporŭ cehŭ, — esclamă „Narodni Listy“ — care este rĕsplata, pentru că representanții tĕi au adusŭ guvernului servicii în cursŭ de optŭ anĭ. Luarea scólelorŭ medii cehice în administrația statului a fostŭ unulŭ din acele mijlóce cu care ne-a ademenitŭ de câteva orĭ guvernulŭ, acum însĕ, după ce acestŭ guvernŭ șĭ-a ajunsŭ scopulŭ cu ajutorulŭ nostru, a pusŭ pe d. Gautsch sĕ distrugă cu mână nemilósă ultima ilusiune a acelora, carĭ încă totŭ avéu încredere în guvernulŭ actualŭ.“

Și'n adevĕrŭ cam așa trebue sĕ stea lucrulŭ, cum ḑice organulŭ numitŭ alŭ lui Gregr, căcĭ étă cum se esprimă și unŭ organŭ alŭ partidei lui Rieger despre mĕsura cea mai nouă a ministrului de instrucțiune:

„Poporului cehŭ — ḑice „Politik“ dela 3 Augustŭ — îi e școla mai scumpă decâtŭ orĭ și ce; elŭ vede într'ênsa mândria sa și basa viitorului sĕu. Pe când pentru conlocuitorii noștri germanĭ s'au înființatŭ în cursulŭ anilorŭ o mulțime de școle secundare din visteria statului, fără considerare décă au rațiune de a fi orĭ nu, și fórte adeseorĭ cu scopulŭ espresŭ de a sprijini germanisarea, pe atuncĭ s'a lăsatŭ cu generositate în sarcina poporului boemŭ, de a înființa și susține școlele de lipsă medii din propriulŭ sĕu buzunarŭ. Comunele boeme șĭ-au impusŭ cele mai marĭ jertfe în speranța, că statulŭ cu timpulŭ îșĭ va cunósce datoria de a lua aceste institute în propria sa sdministrațiune. Cu primirea în administrația statului a mersŭ, ce e dreptŭ, rĕu de totŭ și trecea de o mare concesiune, décă unulŭ séu altulŭ din institutele cehice erau primite în administrarea statului orĭ décă li se dedea o subvențiune câtŭ de mică.

„La începutulŭ erei de față — continuă „Politik“ — credea poporulŭ boemŭ, că disproporțiunea cea enormă ce esistă în cele școlare spre paguba lui se va delătura încetulŭ cu încetulŭ și că statulŭ va lua asupră-și unŭ șirŭ de scóle comunale și va înființa și altele nouĕ. Ne mângăiau din anŭ în anŭ cu aceea, că finanțele stau rĕu, până când étă că vine d-nulŭ Gautsch și respinge în modŭ sumarŭ și bruscŭ tóte dreptele pretențiunĭ ale poporului nostru. Ba ne scurtéză și puținulŭ ce-lu avemŭ.“

Ca cetitorii noștri sé înțelégă de ce Cehii dorescŭ sĕ li se priméscă în administrația statului scólele lorŭ, le reamintimŭ că în Austria statulŭ susține din visteria sa nu numai scóle germane, ci și alte scóle naționale.

Décă ministrulŭ Gautsch crede că statulŭ a făcutŭ până acum deja pré multŭ pentru școlele cehe, se află într'o rătăcire din care se póte deștepta într'unŭ modŭ ce nu i va veni nicĭdecum la socotélă.

Deja se manifestă mare amărăciune între Cehĭ și în curêndŭ deputații lorŭ vorŭ sta față cu d. Gautsch cerêndu-i sémă de modulŭ cum înțelege elŭ a împăca și promova deopotrivă interesele tuturorŭ naționalităților̆, prin urmare și ale Cehilorŭ.

Trebue sĕ recunóscemŭ, că Cehii se pricepŭ altfelŭ decâtŭ noi sĕ facă a li se respecta drepturile și a li se 'mplini postulatele lorŭ. Ei adreséză acum unŭ „memento“ guvernului și de sigurŭ că avertismentulŭ nu va rĕmâné numai pe hârtiă.

Cestiunea bulgară.

Din Constantinopolŭ se comunică ḑiarului vienezŭ „Presse“, că ambasadorulŭ austro-ungarŭ Calice a avutŭ Sâmbătă o intrevorbire cu Marele Vizirŭ asupra tractărilorŭ turco ruse privitóre la cestiunea bulgară. Calice declară, că Austro-Ungaria ca o putere tare interesată în acéstă cestiune trebue sĕ ia parte la aceste tractărĭ. Marele Vizirŭ rĕspunse, că până acum nu s'a făcutŭ nimicŭ, der că Pórta, înainte de a lua o hotărîre, va consulta pe Austro-Ungaria.

Mai departe se anunță, că Pórta a primitŭ din Viena unŭ lungŭ raportŭ despre modulŭ cum cugetă contele Kalnoky asupra situațiunei politice orientale. Raportulŭ termină cu asigurarea, că Austro Ungaria consideră interesele sale ca legate cu susținerea integrității teritoriale a Turciei europene. Câtŭ timpŭ monarchia nu va fi încurcată într'unŭ mare rĕsboiu, — care deocamdată nu e probabilŭ — nu va suferi ea nicĭ o încălcare a acestei integrităților̆ din partea statelorŭ balcanice.

Rĕsboiu apropiatŭ.

„Indépendance Belge“ primesce din Varșovia următórea telegramă:

In Polonia totă lumea crede în unŭ rĕsboiu apropiatŭ între Rusia și Germania. E cestiă numai de câteva lunĭ. Ceea ce e sigurŭ e că regimentele de artileriă rusă s'au îndoitŭ.

Garnisóna din Varșovia s'a măritŭ cu 8000 de ómenĭ; 12 regimente nouĕ de cavaleriă au sositŭ în Polonia în timpulŭ lunei Iulie și se anunță sosirea a 18 regimente de cazacĭ, care procură imperiului 74,000 ómenĭ cavaleriă neregulată.

Doi generalĭ, membrii în statulŭ majorŭ alŭ Țarului, au sositŭ la Varșovia pentru a se înțelege cu statulŭ majorŭ alŭ generalului Gurko, privitorŭ la unŭ rĕsboiu, care devine din ce în ce mai probabilŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Pagubele pricinuite prin inundărĭ, anume prin inundarea Mureșului și a Crișurilorŭ în anulŭ acesta, s'au constatatŭ și s'au publicatŭ. In comitatulŭ Aradului au fostŭ inundate 52,895 de jugĕre de pămêntŭ, aparținĕtóre la 105 comune Din aceste 37,116 jug. suntŭ pămênturĭ arătóre și 15,778 jug. pădurĭ, fênațe și pășunĭ. Paguba totală este estimată cu 640,351 fl. Mai mare a fostŭ paguba dealungulŭ Crișului-albŭ, unde sĕmĕnăturile mai multorŭ comune au fostŭ distruse cu totulŭ. In comune unde apa s'a trasŭ curêndŭ, paguba este mai neînsemnată. In totalŭ paguba este fixată cu 12 fl. 30 cr. de jugĕrŭ. Ajutorŭ materialŭ s'a datŭ numai comunei Boroșineu, unde apa a distrusŭ și proprietățile intravilane. Aicĭ au fostŭ distribuite 600 panĭ și 400 fl. in banĭ. Intre locuitorii cercului Chișineu se vorŭ distribui 2500 fl. dăruițĭ de contele Wenkheim. Locuitorilorŭ din comunele Totvaradia și Govoșdia s'au împărțitŭ din partea ministerului de agricultură 15 mățĭ de cucuruzŭ de sĕmênță pentru a sĕmĕna din nou pămênturile înecate. De totŭ au fostŭ distruse sĕmĕnăturile pe 455 jug. ale comunei Micălaca, 307 jug. ale comunei Mândrulocŭ și 1066 jug. ale comunei Pilulŭ-Mare. In celelalte comune paguba este mai multŭ seu mai puținŭ mare.

—x—

Camera advocațială din Clușiu are de gândŭ, ca de asemenea sĕ se represente înaintea Maiestății sale prin delegațĭ îmbrăcațĭ în *costumŭ naționalŭ ungurescŭ*. — Va crede Maiestatea Sa, că se află în vr'unŭ teatru!

—x—

Despre unŭ nou actŭ de *brutalitate polițienéscă ungurescă* comunică „Zombor és Videke“. Servitorulŭ unei firme comerciale din Zombor, certându-se cu unŭ polițistŭ, fu arestatŭ și din ordinulŭ căpitanului poliției bătutŭ cu latulŭ săbiei așa de tare, încâtŭ bietulŭ omŭ va avé nevoiă de celŭ puținŭ 14 ḑile ca sĕ'șĭ vindece ranele.

—x—

Ministrulŭ Trefortŭ a „pricopsitŭ“ pe *protopopulŭ gr. or. Nicolau Todoranŭ din Cetatea de baltă cu 100 fl.* și pe preoții: Natanailŭ Oprea din Crăciunelulŭ românŭ cu 80 fl., Nicolau Manovicĭ din Kesztler cu 68 fl.; apoi cu câte 50 fl. pe preoții: Nicolau Feketicĭ din Bacna, Ioanŭ Hiller din Sĕplaculŭ Tĕrnavei, Ioanŭ Vețeșanŭ din Capêlna superioră, Zahariă Sasŭ din Blășelŭ, Ioanŭ Mihailă din Deișóra, Georgiu Șioneriu din Saschisdŭ, Nicolau Cocoșiu din Șinca-mică, Teodorŭ Hârțogă din Noulŭ (Alba-inferioră), Dionisiu Chendi din Șaroșu, Ilie Tertilă din Vurmlocŭ, Dănilă Constantinescu din Varfalĕulŭ românŭ Gregoriu Trifŭ din Vecerdŭ, Mihailŭ Hollerga din Megirei, Nicolau Pandrea din Gireșulŭ de josŭ, Ioanŭ Dorca din Ibișdorf, Nicolau Moldovanŭ din Verd, Stefanŭ Cosma din Preșmerŭ, Ioachimŭ Manta din Crișŭ, Vincențiu Popovicĭ din Rechișdorfŭ, Alexandru Comșa din Cuieșdŭ, Vasiliu Isailă din Giertanŭ, Georgiu Axente din Tăblașŭ, Nicolau Vladŭ din Istina (Stêna), Ioanŭ Cocoradu din Mergindelŭ și Nicolau Dobre din Heidorf. — Tristŭ pomelnicŭ acesta, mai alesŭ decă ne gândimŭ că a venitŭ după alegerile dietale. Fără voiă primimŭ impresia, că aci e vorba de bacșișurĭ pentru serviciile prestate guvernului la alegerĭ, mai alesŭ când vedemŭ în fruntea celorŭ premiațĭ pe părintele Todoranu, ortaculŭ grofului ungurescŭ Haller. Ii asigurămŭ că Românii ii vorŭ ține minte.

—x—

Cetimŭ în „Unirea“ din Bucuresci: „*D-ra S. Bilcescu*, fiica d-lui Bilcescu, directorŭ la Banca Națională, a trecutŭ cu destulŭ succesŭ alŭ treilea esamenŭ la facultatea de dreptŭ din Parisŭ, obținêndŭ numai bile albe. D-ra Bilcescu a fostŭ cu căldură felicitată de membrii din juriu.

—x—

Scirea ce amŭ dat'o erĭ despre găsirea cadavrului unui copilŭ de 9 lunĭ în scorbura unui bradŭ lângă *Tuș-*

nadŭ, o complectămŭ adăogêndŭ, că sêrmanulŭ copilŭ avea mânile legate la spate şi era îmbrăcatŭ numai cu o cămăşuţă. Spurcata de mumă-sa l'a băgatŭ în scorbură unde a muritŭ de fome după 4 ḑile de chinurĭ — cum opinéză medicii Bănuită de acéstă crimă e fosta servitóre în Braşovŭ, Boris Gergely.

—x—

In 1886 s'a esportatŭ din ţĕrile corónei ungare *ficatŭ de gâscă* în sumă de 158,685 fl. Mai multŭ se consumă în Viena.

—x—

In *Roşia* s'a deschisŭ o nouă staţiune telegrafică unită cu oficiu postalŭ, cu serviciu de di mărginitŭ.

—x—

După scirile ce le avemŭ din *Borsecŭ, óspeţĭ suntŭ fórte mulţĭ* de rêndulŭ acesta, aşa că nu se ţine minte sĕ fi mai fostŭ vr'odată atâţia. Suntŭ mulţĭ óspeţĭ din Moldova.

—x—

Toţĭ focarii „Lloydului austro-ungarŭ" s'au pusŭ în *grevă* deórece administraţiunea Lloydului a luatŭ mĕsurĭ de economiă, ce nu le convine focarilorŭ.

Agitaţiunĭ contra limbei române.

Amŭ împărtăşitŭ cetitorilorŭ noştri, că foile din Cluşŭ s'au cătrănitŭ rĕu, pentru că capelanulŭ gr. or. de acolo a ḑisŭ cătră unŭ funcţionarŭ dela primăriă, care cerea sĕ-i predea actele în limba maghiară: „o sĕ învĕţaţĭ voi câtŭ de curêndŭ şi românesce!" Era dér vorba de o părere particulară a d-lui capelanŭ Iuliu Roşescu. Cu tóte acestea „Kolozsvár" o trase în discusiune publică, folosindu-se de limbagiulŭ cunoscutŭ, teroristicŭ şi obrasnicŭ, cu care este obicĭnuită acéstă fóiă. Fiind-că „Kolozsvár« s'a acăţatŭ cu acestŭ prilegiu şi de protopopiatulŭ gr. cat. din Cluşŭ, capelanulŭ gr. cat. de acolo, Basiliu Podóbă, i-a adresatŭ o întêmpinare. In acésta d-lŭ Podóbă se provócă la articululŭ de lege 44 din 1868, care asigură oficielorŭ bisericescĭ dreptulŭ de a se folosi de limba lorŭ propriă ca limbă de administraţiune. Decă însĕ autorităţile n'ar vre sĕ bage în semă legea, ci arŭ asculta sfatulŭ ilegalŭ alŭ lui „Kolozsvár", decă n'arŭ vre sĕ primescă actele românescĭ şi arŭ recurge contra acésta până la guvernŭ, atuncĭ — ḑice dlŭ Podóbă — nu s'ar întêmpla alta, decâtŭ că respectivele acte arŭ rĕmâné netrimise. Unŭ asemenea casŭ i s'a întêmplatŭ d sale anulŭ trecutŭ. Unŭ funcţionarŭ făcutŭ ungurŭ cu timbru de 50 cr., a respinsŭ un actŭ, fiindŭ că era scrisŭ în limba română şi actulŭ a rĕmasŭ netrimisŭ. Nu i destulŭ că li se cerŭ preoţilorŭ se estrădea gratis acte oficiale, dér se poftesce încă sĕ le traducă pe unguresce, sĕ traducă chiar şi estrasele matriculare.

Dér nimenĭ n'a autorisatŭ pe preoţĭ sĕ fiă şi tălmacĭ, mai alesŭ că acestŭ oficiu este împreunatŭ şi cu mare rĕspundere. Nu acela e patriotŭ — ḑice în fine d-lŭ Podóbă — pe care mereu ilŭ auḑi esclamândŭ: „Eta că vorbesce românesce, loviţi-lŭ, nu-lŭ lăsaţĭ!«, ci acela, care scie sĕ respecteze dreptulŭ deaprópelui şi sĕ iubéscă în adevĕrŭ ţéra sa.

La acéstă întêmpinare rĕspunse »Kolozsvár« cu grobianităţĭ, cu cuvinte ca: ignorantŭ, omŭ prostŭ, fără crescere etc. S'a amestecatŭ în certă şi »Ellenzék«. Acum se încércă d-lŭ Podóbă a se apĕra printr'o a doua scrisóre publicată în »Kolozsvár« contra atacurilorŭ, ce din nou i se facŭ. A ḑisŭ »Kolozsv." că numai de aceea a publicatŭ declaraţiunea dintâiu a d lui Podóbă ca sĕ dovedéscă »cu ce puţină modestiă se crescŭ elevii din preparandiile române«. La acésta observă d. Podóbă că dênsulŭ şi-a câştigatŭ cultura în şcóle unguresci. Scrisórea şi-o finesce cu următórele cuvinte: »'Mĭ pare rĕu că adevĕrata cultură au înlăturat'o aşa de tare Ungurii cei noi de 50 cr., încâtŭ orice omŭ cu bunŭ sêmţŭ se înfióră de ea. Nu e cultură a persecuta pe alţii, a-i ataca prin foi şi pe stradă, pentru că vorbescŭ, cetescŭ, şi şĭ petrecŭ în altă limbă. O cultură ca acésta nu ne trebue! Ţineţi-o pentru D-vóstră!«.

Noi rĕmânemŭ la vorba nóstră Pĕcatŭ de ostenela ce şĭ-o dă d Podóbă de-a convinge pe cei dela „Kolozsvar«! Tătarulŭ de l'ai sufla cu aurŭ, totŭ Tătarŭ rĕmâne.

Spaime „patriotice".

Despre pretinse agitaţiunĭ panslaviste în districtulŭ bisericescŭ evangelicŭ Alba-regală-Comorn scrie ‚patriotica fóiă ‚Fejervary Hirlap':

»Deja de câtva timpŭ preotulŭ ev. George Martyenau, capelanulŭ ev. Ludovic Novomesky şi învĕţătorulŭ ev. Iosif Bartos din comuna Oroszlany se ostenescŭ a demoralisa poporulŭ prin agitaţiunĭ duşmane Ungurilorŭ. Din cercetarea ordonată de districtulŭ bisericescŭ, în urma denunţărei sub-învĕţătorului Iuliu Pohanka, resultă, că preotulŭ Martyenau de ḑecĭ de anĭ a falsificatŭ de pe amvonŭ cuvêntulŭ lui Dumneḑeu prin agitaţiunĭ nepatriotice, că învĕţătorulŭ Bartos în şcólă inveninéză inimile copiilorŭ cu tendinţe panslaviste şi capelanulŭ Novomesky agiteză chiar în publicŭ fără nicĭ o sfielă. Cei trei agitatorĭ au fostŭ puşĭ pe temeiulŭ cercetării făcute înaintea unui tribunalŭ bisericescŭ, unde advocatulŭ panslavistŭ Mateiu Dula s'a însărcinatŭ cu apĕrarea lorŭ şi s'a nisuitŭ sĕ dovedéscă îndreptăţirea mişcărei panslaviste. Cu acéstă afacere se ocupă acum conventulŭ districtului bisericescŭ Alba-regală-Comornŭ întrunitŭ actualmente în Alba regală sub presidiulŭ inspectorului generalŭ br. Desider Pronay. Despre pertractare este deocamdată numai atâta cunoscutŭ, că seniorulŭ Daniil Ianko încercă în raportulŭ sĕu sĕ slăbéscă acusaţiunea, pe când mai mulţĭ membri ai conventului se esprimară forte aspru contra agitaţiunilorŭ încriminate. Decisiunĭ încă nu s'au luatŭ în acéstă afacere«.

Caracteristicŭ e că, de câte orĭ ‚voinicoşii patrioţĭ‚ suntŭ cuprinşĭ de spaima ‚agitaţiunilorŭ antiunguresci', niciodată nu spunŭ în ce constau acele agitaţiunĭ, nicĭodată nu suntŭ în stare sĕ arate fapte. Asemenea dese spaime »patriotice« sunt cea mai viuă dovadă de consciinţa ce o au »patrioţii« de o parte despre slăbiciunea lorŭ, de altă parte despre nedreptăţirile ce le suferŭ din partea lorŭ Nemaghiarii. Suntŭ remuşcările consciinţei lorŭ, fără însĕ sĕ se gândescă la vre-o îndreptare.

Esposiţia slovacă din Turoţŭ-St.-Marton.

In 3 Augustŭ s'a deschisŭ în Turoţŭ-St.-Marton esposiţia industrială a femeilorŭ slovace, întocmită de reuniunea femeilorŭ „Zivena". Totŭ acea ḑi a fostŭ hotărîtă şi pentru adunarea generală a acestei reuniunĭ.

Incă în 2 Augustŭ au sositŭ în Turoţŭ-St.-Marton vr'o 1000 de óspeţĭ din comitatele de susŭ, din Boemia şi din Moravia, şi se mai aşteptau pentru diua deschiderei numeroşĭ óspeţĭ ruşĭ şi boemĭ, pentru primirea cărora s'a pusŭ la cale întocmirea unui conductŭ cu torţe.

Foile unguresci accentuéză — pare că cu spaimă — presenţa în oraşŭ a lui Hurban bĕtrânulŭ, a lui Hurban tinĕrulŭ, a lui Thurzo şi Mudrony pe carĭ îi numescŭ ele: matadorii panslaviştĭ.

Esposiţia e forte bogată, 13 comitate au luatŭ parte la ea, chiar şi museulŭ industrialŭ din Olmütz s'a împărtăşitŭ cu 2000 obiecte. Se ḑice că esposiţia are sĕ formeze mai târḑiu basa pentru unŭ museu industrialŭ slovacŭ.

Era vorba ca la banchetulŭ din ḑiua deschiderei sĕ se facă şi enunciaţiunĭ politice şi anume — după cum e informatŭ „B. H." — Hurban bĕtrânulŭ sĕ desfăşure unŭ formalŭ programŭ politicŭ.

Esteriorulŭ oraşului oferă unŭ tablou interesantŭ şi plinŭ de vieţă. In tóte cercurile domnesce o disposiţiune rîdicată, sĕrbătoréscă.

Bieţii „patrioţĭ"! Ce n'ar fi datŭ ei, numai sĕ nu fiă slovacă esposiţiunea şi sĕ nu fiă Hurbanĭ p'acolo! Dér, suntŭ pre acri strugurii, a ḑisŭ vulpea.

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

(Urmare.)

Fabrica de zăharŭ fiindŭ întemeiată încă pe la anulŭ 1835, nu oferea nimicŭ de interesŭ, ca şi orĭ-ce fabrică de sistemulŭ vechiu, ba din contră, la unele din maşinele vechĭ făcêndu-se óre-carĭ reparaturĭ şi adaptărĭ după sisteme nouĕ şi adăugêndŭ şi unele maşinĭ nouĕ le-a încurcatŭ astfelŭ, încâtŭ nu e nicĭ fabrică nouă şi nicĭ vechiă, ba au ocupatŭ totŭ loculŭ astfelŭ, încâtŭ abia ai unde sĕ te învêrtescĭ şi prin urmare sufere întregŭ aparatulŭ din lipsa de spaţiu.

Acum, aruncândŭ o privire asupra tuturorŭ clădirilorŭ moşiei, vomŭ ḑice că afară de fabrică, tóte suntŭ elegantŭ şi solidŭ ḑidite, că tóte suntŭ la loculŭ lorŭ, numai cât suntŭ o sarcină înspăimântătóre asupra moşiei, pe care o împovăréză într'unŭ chipŭ cu totulŭ peste mĕsură, pe când cu jumĕtate capitalulŭ întrebuinţatŭ ar fi putută face clădirĭ destulŭ de bune, carĭ sĕ facă acelaşĭ serviţiu.

Aḑĭ acele moşii lucreză cu folosŭ mai mare, carĭ au mai puţine spese şi amortisărĭ cu clădirile şi reparaturele. Clădirile pentru economia suntŭ totdeuna inventarulŭ mortŭ, care ca atare nu aduce nicĭ unŭ venitŭ şi suntŭ numai unŭ rĕu necesarŭ de care nu te poţĭ lipsi trebue sĕ-lŭ păstrezĭ D'aceea în timpulŭ din urmă în unele locurĭ din Germania, Boemia ş. c. l. chiar şi la proprietăţile marĭ nu numai că au părăsitŭ şurile, ci chiar şi grajdurile şi în loculŭ celorŭ dintâiu se ajută cu stoguţĭ şi clăi, er în loculŭ celorŭ din urmă au construitŭ nisce grajdurĭ uşóre, nisce poiete de nuiele pe carĭ tómna le asvêrle şi batŭ cu glii şi pămêntŭ, er încolo suntŭ ca şurile săsescĭ din Ardealŭ, pe nisce stâlpĭ de lemnŭ, carĭ portă vênturile şi căpriorii, şi acoperite cu paie seu trestiă. In aceste poiete gunoiulŭ rĕmâne tótă ierna seu chiar anulŭ întregŭ sub vite, făcêndu-şĭ acolo fermentaţia completă.

Metoda acésta de preparatulŭ gunoiului, de a lăsa gunoiulŭ sub vite timpŭ îndelungatŭ, nu numai că este cea mai uşóră, ci şi cea mai raţională şi mai perfectă între tóte: prin ea se absorbe în paie şi aşternutŭ totŭ udulŭ, se amestecă bine materiile solide cu cele fluide, se produce mai multŭ şi în continuu fiindŭ bătucitŭ de vite, nu póte intra aerulŭ în elŭ ca sĕ lŭ descompună, precum nicĭ ploia şi nicĭ sórele nu-lŭ potŭ spăla şi descompune. C'unŭ cuvêntŭ, de pierderĭ aci nu póte fi

---

FOILETONU.

(21)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

VI.

Unde vedemu er pe Pietro.

— Bunăséra, Rinaldini! ḑise o voce.

— Bună séra, Felice Badoer, rĕspunse o altă voce, care părea că ese din ferestra unde sĕ reḑimase tênerulŭ.

Feréstra se închise la locŭ şi Ricardo auḑi unŭ cântecŭ veselŭ pe sub Vechile-Procuraţiĭ. Inchipuindu şĭ că stăpânulŭ lui se întorcea la gondolă, Ricardo se gătea sĕ-i apuce înainte. Insĕ cântecul veselŭ se stinse deodată într'unŭ ţipĕtŭ de durere şi gondolierulŭ auḑi fórte bine unŭ corpŭ căḑênd greu.

— Omóră cineva pe stăpânulŭ meu! ḑise Ricardo.

Şi fără sĕ se mai gândéscă alerga în direcţiunea de unde venea sgomotulŭ. In fuga lui se isbì peptŭ în peptŭ cu unŭ omŭ, care fugea în partea de unde venea Ricardo. Gondolierulŭ ilŭ apucă de gâtŭ.

— Mişelule! ai omorîtŭ pe stăpânulŭ meu, pe nobilulŭ Felice Badoer! strigă elŭ.

— Da, este adevĕratŭ, pe elŭ l'am ucisŭ! Insĕ eu sunt numai unealta altora mai puternicĭ decâtŭ mine! dise omulŭ.

— Ai sĕ spui vorbele aceste Avogadorilorŭ! ḑise Ricardo stringêndulŭ mai tare.

Făcură câţĭ-va paşĭ în tăcere, gondolierulŭ împingêndŭ înainte'i pe ucigaşŭ, când acestea ḑise cu o voce care făcu pe Ricardo sĕ tresară:

— Te-ar lăsa inima sĕ pierḑĭ p'unŭ vechiŭ prietin?

— Dér cine eştĭ? intrebă Ricardo apropiindu şĭ obrazulŭ d'alŭ mişelului. — Pietro! dise gondolierulŭ cunoscêndu-lŭ. A! ai norocŭ că eştĭ tatălŭ Fiamettei mele, tâlharule.

Şi'lŭ îmbrincì şi ucigaşulŭ se rostogolì la câţĭva paşĭ mai departe, pe urmă fugì spre loculŭ unde trebuia sĕ fie cadavrulŭ victimei. Dela palatulŭ ducalŭ şi veniseră 2—3 omenĭ de gardă cu masalalele aprinse. Ricardo s'aplecă iute peste corpulŭ nenorocitului lui stăpênŭ. Insĕ îndată ce-i putu vedea obrazulŭ dete unŭ ţipetŭ de spaimă.

Omulŭ ucisŭ nu era Felice Badoer.

VII.

Logodna.

Schitulŭ Fetelorŭ nobile, unde trebuia sĕ şadă Veneţia până în ḑiua căsătoriei sale cu Felice Badoer, nu era o mănăstire propriu disă, era mai multŭ o casă privată unde patricianii Veneţiei işĭ trimeteau fetele ca sĕ işi isprăvéscă educaţiunea. De aceea unŭ stabilimentŭ de felulŭ acesta, care nu ţinea de nicĭ unŭ ordinŭ religiosŭ, nu puté fi supusŭ asprimei regulilorŭ conventuale.

La schitulŭ Fetelorŭ nobile erau salone de primire ca şi în cele dintêiu palate din Veneţia, între alte lucrurĭ lumescĭ, dincolo de zidulŭ schitului, erau apartamente reservate persónelorŭ laice, puse de stariţă la disposiţiunea mumelorŭ când întârḑiau în Padova şi când scoborau Brenta şi treceau lagunele nóptea.

De când cu cele din urmă întêmplărĭ pe carĭ le amŭ povestitŭ, fiica Adriaticei locuia singură cu Fiametta în celŭ mai bogatŭ din apartamentele acestea. Salonulŭ celŭ mare unde şedea Veneţia de obiceiu, avea vedere pe câmpiă. Brenta curgea aprope pe sub ferestrele sale şi malurile'i şerpuitóre erau acoperite dela Padova până la mare cu case aşa de cochete şi aşa de multe, încâtŭ dedeau prejmei oraşului unŭ aspectŭ de vecĭnică serbare.

„Decă nu ne-ar asigura, tradiţia că Dumneḑeu a pus paradisul pămêntesc în Asia, aşĭ crede că n'ar fi putută fi pusŭ în altă parte decâtŭ pe teritorulŭ Padovei!" a disŭ împĕratulu Constantinŭ Paleologulŭ.

In dimineţa aceea Veneţia sta, ca de obiceiu, rĕḑimată în cóte într'o ferestră a salonului apartamentului sĕu, uitându-se fără sĕ o vaḑă la frumósa panoramă care se desfăşura sub ochii sĕi şi căreia Veneţia îi slujea de orisontŭ. Imprejurulŭ ei Fiametta sărea de icĭ colo fórte grăbită.

Camerista Veneţiei întindea pe mobile rochii de mătase cu fire de aurŭ, fuste de brocart, mantale de catifea, corsage scânteetóre de mărgăritare, colane (salbe) de pietre scumpe unde părea că s'aprinseseră tóte raḑele unui sóre de Orientŭ, bijuterii ciselate artisticŭ, tóte acele minunĭ de toaletă pe carĭ Felice Badoerŭ, cu ajutorulŭ nobilului sĕu prietinŭ, podestatulŭ Martinengo, putuse sĕ le adune cu marĭ cheltuelĭ.

Fiametta, adevĕrată fiică a Evei, mânca cu ochii tóte lucrurile acestea frumóse pe când le aşeḑa în ordine simetrică Când fuse totulŭ pe gustulŭ sĕu, se întórse cătră tênĕra'i stăpână şi-i ḑise:

— Le-am aşeḑatŭ. Acum signora n'are decâtŭ sĕ alégă toaleta pe care sĕ o îmbrace în ḑiua ântêiă a logodnei, adică aḑĭ.

— Totŭ una'mĭ face; vomŭ vedea.... mai târḑiu! ... rĕspunse Veneţia dusă pe gândurĭ.

— Dér am onóre sĕ spunŭ încă odată signorei, că

vorba, şi deci ea câştigă din ce în ce unŭ terenŭ mai mare. Singura condiţiune e ca grajdulŭ sĕ fiă bine ventilatŭ, şi ca eslele sĕ se potă rădica pe unŭ stâlpŭ seu scripeţŭ, după cum se rădică şi gunoiulŭ.

Uşile la astfelŭ de grajduri suntŭ fórte mari, ca nisce porţi, încâtŭ — rĕmânendŭ ierna întregă gunoiulŭ sub vite — la căratulŭ gunoiului intră deodată cu carĕle în grajdŭ, incarcă gunoiulŭ de sub vite, şi lŭ ducŭ deadreptulŭ pe arătură. Lăsândŭ în acoperişŭ una seu mai multe găuri, vitele au destulă ventilaţiă, precum şi pămentulŭ rădicatŭ pe lângă gardŭ le scutesce în destulŭ de ploie şi de frigŭ, ba chiar şi pămentulŭ absórbe amoniaculŭ şi accidulŭ nitricŭ ce se desvoltă în grajdŭ şi primăvéra luatŭ fiindŭ dela gard şi tinsŭ pe arătură fără de a mai ave lipsă de gunoiu, elŭ dă nisce róde fórte imbelşugate. La unŭ atare grajdŭ seu poiată totulŭ e că e ieftinŭ şi face totŭ atâtea şi totŭ aşa de bune serviţii ca şi grajdurile cele mai scumpe şi mai elegante.

Fiindŭ că se dice că cifrele vorbescŭ, décă calculămŭ numai capitalulŭ ce au costatŭ clădirile economice din Klein Wanzleben, afară de locuinţa proprietarului şi de fabrică, apoi vedemŭ: grajdulŭ de cai 32,000 mărci, 2 grajduri de boi, à 30.000 =60,000 mărci, şura 25,000 mărci şi în fine casa dilerilorŭ câte 1500 mărci de familiă. 1500×40=60,000 mărci adecă în totalŭ 177,000 mărci, numai inventarulŭ mortŭ, care nu dă nici unŭ venitŭ ci trebue amortisatŭ. De sigurŭ o sumă înspăimântătore.

Inventarulŭ mişcătorŭ constă din 52 cai, dintre cari doi-spre-dece de luxŭ, ér patru-deci de muncă aceştia totŭ cai mari de Belgia, fiăcare avea peste 12 măji greutate, ér preţulŭ lorŭ varia între 1800—2400 mărci unulŭ; mai incolo 600 boi, dintre cari 400 erau pentru lucru, ér 200 cei scoşi din lucru şi puşi la îngrăşatŭ; 4 vaci cu lapte pentru trebuinţele casei, precum şi vre-o câţiva porci; oi pe timpulŭ acela nu aveau, dér cumpĕră în fiăcare anŭ prin Maiu, mai cu sémă rase de carne Southdown şi Shropshire Rambouillet, le ingraşă şi le vinde în primăvera viitóre. La cumpĕratŭ plătescŭ cu câte 38 fenici funtu in vieţă — Lebendgewicht — şi grase îlŭ vendŭ cu câte 35 fenici, la care însĕ lâna le rĕmâne ca profitŭ — maja de lână câte 150—180 mărci. Boii suntŭ de rassa Breitenburg din Elveţia, ce-i mai mari cei au Nemţii; décă la cumpĕrare în etate de 4 ani — nu suntŭ destulŭ de tari, atunci îi ţinŭ unŭ anŭ întregŭ ca sĕ se întărescă, apoi îi folosescŭ 3 ani de dile şi in fine îi punŭ la ingrăşatŭ, care ţine câte unŭ anŭ de dile întregŭ.

Boii capĕtă de fiecare pe di câte 12 funţi paie — jumĕtate întregi, jumĕtate tăiate mĕruntŭ, — Hakerlă—şi amestecate cu câte 5—6 funţi tăieţei de sfeclă de zaharŭ, după ce a fostŭ estrasŭ zaharulŭ, erna, primăvera şi vera înăcrite, apoi unŭ adausŭ de hrană puternică — Kraft futter — constândŭ din 2 funţi turtă de uleiu, 2 funţi uruială de cucuruzŭ şi 2 funţi uruială de mazere ori bobŭ; când munca este cu totulŭ grea, atunci capĕtă unŭ nutreţŭ mai concentratŭ, şi anume 6—8 funţi tăieţei de sfecle, 3 funţi turtă de uleiu, 3 funţi uruială de cucuruz şi 3 funţi uruială de bobŭ. Boii de ingrăşatŭ capĕtă pe lângă aceeaşi mulţime de paie încă câte 5—7 funţi tăieţei de sfecle, 2 funţi turtă, 5 funţi uruială de cucuruzŭ şi 5 funţi făină de rapiţă — după ce a fostŭ estrasŭ uleiulŭ din ea — şi acésta le-o dă cu apă în formă de lături. Caii capĕtă pe di câte 25 funţi ovĕsŭ, 2½ funţi uruială de bobŭ şi 2½ funţi tĕrîţe, ér în vremea muncei grele câte 28—30 funţi ovĕsŭ, pe lângă hrana de întărire — Kraftfutter — şi câte 7 funţi fenŭ de livade pe di. După spusele proprietarului unŭ bou îi costă pe di câte 3 mărci 50 fenici, ér unŭ calŭ câte 5 mărci, totuşi 2 cai lucreză câtŭ 8 boi. Berbecii — cu deosebire rasse de carne — capĕtă 5 funţi tăieţei de sfeclă de zaharŭ, 15 loţi făină de rapiţă, 10 loţi turtă de uleiu, 5 loţi lupini şi incolo paie de mazere câte vorŭ sĕ consume.

Etă dér că proprietarii aceştia ţinŭ atâtea ciredi de vite, fără o mână de fenŭ — căci acei 7 funţi de fenŭ ce dau de câteva ori pe anŭ la cai — la lucru esceptionalŭ de greu — nu merită a fi băgaţi în sémă! Nu dau fenŭ la vite, fiindŭ că nu au şi nu vorŭ sĕ cumpere, căci atunci unde ar eşi cu cumpĕratulŭ de fenŭ?! Unŭ altŭ lucru însĕ am mai putută învĕţa păn'aci: că deşi suntŭ atâtea ciredi de vite, totuşi mĕsura braţului şi a mânei, pe la ei au dispărutŭ cu totulŭ şi a lăsatŭ loculŭ funtului şi lotului. — cântarului — care nu inşelă niciodată. După câţi funţi de hrană capĕtă vitele atâta trebue sĕ muncéscă şi şi muncescŭ, ér pe vitele de îngrăşatŭ în fiecare sĕptĕmânŭ le punŭ odată pe cântarŭ ca sĕ védă cum plătescŭ nutreţulŭ şi munca!

Acuma sĕ ne întrebămŭ: Ore décă unulŭ cu atâtea, ciredi de vite póte sĕ se ocupe şi cu îngrăşatulŭ loŗŭ, n'ar puté-o face şi unŭ proprietarŭ micŭ, care are numai vr'o 6—10 capete de vite? Eu credŭ că da, şi încă şi mai lesne deórece elŭ însuşi o face şi n'are lipsă de slugi şi străini, pe cari nici capulŭ nu-i dore de interesele economiei lui!! Óre pentru proprietarii noştri de turme de oi, n'ar fi mai rentabilŭ ca după desfacerea stânelorŭ îndată sĕ pue oile reformate la îngrăşatŭ, şi tómna, unde în România şi Transilvania cucuruzulŭ maį pe nimicŭ, sĕ le ingraşe, şi apoi sĕ le vendă seu esporteze la Constantinopole seu Italia, decâtŭ sĕ le vendă atunci când mai numai piele suntŭ pe ele? Dér sĕ trecemŭ mai departe! (Va urma.)

Raportu poliţienescu. — Alaltăeri după amedi un făptuitorŭ, necunoscutŭ încă, a pĕtrunsŭ în locuinţa lui Kiss Janos din Scheiu şi i-a furatŭ dintr'o ladă suma de 25 fl.

Eri înainte de amédi s'au confiscatŭ în piaţa de póme 3 hectolitri de póme necópte (mere şi caise.)

Lipsa de apă de beutŭ, ce devenise în timpulŭ din urmă forte simţitóre în Blumĕna, se va înlătura acum, deorece s'a constatatŭ că conducerea apei se întrerupsese în partea de josŭ a Stradei căldărarilorŭ şi o parte din apă se vĕrsase în pivniţa din casa Jaroşŭ.

Convocare.

»*Reuniunea învĕţătorilorŭ români ort res. din Districtulŭ X (Braşovŭ) alŭ Archidiecesei transilvane*“ îşi va ţine adunarea sa generală la 24. 25 şi 26 Augustŭ a. c. st. v. în Braşovŭ. La acéstă adunare sĕ invită toţi P. T. D-nii membri ai reuniunei.

Programa.

Şedinţa I. Luni, 24 Augustŭ a. m. 1. Deschiderea şedinţei prin presidiu. 2. Apelulŭ nominalŭ. 3. Raportulŭ generalŭ alŭ comitetului centralŭ despre activitatea sa în decursulŭ anului 1886/87.

Şedinţa II. Luni 24 Augustŭ p. m. 4. Raportulŭ cassarului despre averea reuniunei. 5. Raportulŭ bibliotecarului. 6. Raportulŭ şi ratiociniulŭ comitetului centralŭ despre fóia reuniunei: „Scóla şi familia“ anulŭ I şi II. 7. Alegerea comisiunilorŭ revĕdĕtore şi de scontrare. 8. „Metodica specială a limbei maghiare în scólele poporale române“, disertaţiune de membrulŭ I. Broşŭ.

Şedinţa III. 25 Augustŭ a. m. 9. Raportulŭ specialŭ alŭ comitetului centralŭ asupra temelorŭ pertractate în despărţĕminte: „Descrierea ferului“, prelegere practică pentru anii din urmă ai scólei primare, şi; „Cum sĕ facemŭ pe elevii din anulŭ I de scólă cunoscuţi cu noţiunea: propositiune (dicere); desfacerea ei în vorbe, silabe şi sunete?« 10. Discutarea temei prescrisă de M. Consistorŭ archidiecesanŭ din Sibiiu: „Care este causa, pentru care grădinile scólelorŭ nu se sporescŭ, şi pentru ce unii învĕţători, avendŭ pămentŭ pentru grădina de scólă, nu-lŭ cultivă pentru instruirea scolarilorŭ în grădinăritŭ, şi ce mĕsuri ar fi a se lua pentru a se da unŭ aventŭ mai mare în instruirea acestui ramŭ folositorŭ?“

Şedinţa IV. Marţi 25 Augustŭ p. m. 11. Rapórtele comisiunilorŭ. 12. „Câteva îndrumări practice la propunerea istoriei în scólele poporale“, de membrulŭ I. Dariu.

Şedinţa V. Miercuri, 26 Augustŭ a. m. 13. Discutarea temei prescrisă de M. Consistoriu archidiecesanŭ din Sibiiu: „Care suntŭ causele, pentru care absenţiile scolare suntŭ pré numĕróse şi prin ce s'ar puté delătura acestŭ inconvenientŭ împedecătorŭ de instrucţiunea poporală?‘ 14 Stabilirea bugetului pe anulŭ 1887/88.

Şedinţa IV. Mercuri 26 Augustŭ p. m. 15. Alegeren noului comitetŭ pe unŭ periodŭ nou de 3 ani. 16. Propuneri de sine stătătore.

La însărcinarea comitetului centralŭ alŭ reuniunei.
Braşovŭ, 15 Iulie 1887 v.

St. Iosifŭ, preşedinte. *I. Dariu*, secretarŭ I.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 6 Augustŭ. — Foile anunţă, că 38 de funcţionari de drumŭ de ferŭ francesi, cari locuescŭ pe teritorulŭ germanŭ în Avoicourt, *au fostŭ espulsaţi* de către autorităţile germane.

ROMA, 6 Augustŭ. — Probabilŭ că *Crispi* va fi numitŭ ministru-preşedinte.

BELGRADU, 6 Augustŭ. — Regele *Milan* a visitatŭ pe ministrulŭ-preşedinte *Ristici*, conferindŭ cu elŭ o oră întrégă. In absenţa regelui regenţa s'a încredinţatŭ ministeriului.

NEAPOLE, 6 Augustŭ. — După sciri private epidemia colerei se lăţesce totŭ mai tare în Sicilia mai alesŭ în Catania şi Palermo.

LONDRA, 6 Augustŭ. — Comunicaţiunea pe linia ferată Midland a fostŭ întreruptă din causă că au făcutŭ grevă toţi fochiştii şi maşiniştii.

Rectificare Ultimulŭ alineatŭ alŭ articulului de fondŭ din numĕrulŭ de eri (162) alŭ fóiei nóstre este a se ceti corectŭ astfelŭ:

„După tóte aceste, nu scimŭ, care din cele douĕ afirmări atinse mai susŭ este mai adevĕrată: aceea, că Ungurii arŭ fi adi ameninţaţi de *valahisare*, ori aceea, că Românii n'arŭ ave a se teme de maghiarisare.“

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

chiar adi trebue sĕ asculte liturghia în catedrala Padovei. De adi încolo, signora, eşti logodnica lui Felice Badoer. Mâne plecămŭ cu pompă mare spre lacul de Garda, unde vomŭ ajunge în douĕ dile; dela Peschiera apoi luntrile ne vorŭ duce chiar în aceeaşi seră la *Isola Bella*, proprietatea podestatului, şi a doua di va fi sĕrbatea splendidă pe care a organisat'o elŭ în onorea signorei.

— Ah, da, podestatulŭ! dise fiica Adriaticei tresărindŭ.

— Ce ai, signora?

— Omulŭ acela mĕ înfricoşeză!

— Ah, scumpă signoră, de ce'ţi este frică? dise comerista luândŭ în braţele-i viniose pe Veneţia.

— Cine scie?

— Linişteşce-te, scumpă stăpână, podestatulŭ este acum prietinulŭ celŭ mai bunŭ alŭ lui Felice Badoer; prin urmare s'a lăsatŭ de gândurile nebune ce avea pentru d-ta! dise Fiametta cu unŭ zimbetŭ silitŭ care proba că şi ei îi era frică.

— Sĕ dea Dumnedeu! dise Veneţia. — Insĕ eu nu sunt liniştită Vedi tu, Fiametto, podestatulŭ ésta este unŭ omŭ cu gânduri negre.

— Signora vede lucrurile prea negru. Dér noi vorbimŭ numai flecuri şi vremea trece. Ce rochiă te-ai hotărîtŭ sĕ îmbraci? dise Fiametta afectândŭ o mare libertate de spiritŭ.

— O rochiă albă.

— Cu fire de argintŭ?

— Fără nici o podóbă.

— Oh, signora!.... der pe capŭ?....

— Unŭ trandafirŭ.

Cu mare părere de rĕu se hotărî Fiametta sĕ-i aducă Veneţiei rochia alesă; însĕ când o vĕdù îmbrăcată cu ea, Fiametta găsì pe Fiica Adriaticei de o frumseţe aşa de ingerescă sub costumulŭ acesta virginalŭ, încâtŭ nu se putu ţine sĕ nu-i dică:

— Vĕdŭ că nu era cochetăriă din partea d-tale, signora, însĕ aveai mare dreptate! Eşti mai frumosă îmbrăcată cu rochia acesta, care lasă sĕ ţi se védă graţiile, decâtŭ decă ai fi pusŭ una din rochiile acestea grele. Ah, signora, vĕdŭ bine că podoba cea mai frumósă este aceea pe care numai Dumnedeu o póte da....!

(Va urma.)

Cântecu macedonénŭ [1]).

La vale de Ianina
O nevéstă mai plângea,
D'óle palme m'aş bătea,
Perulŭ din capŭ ş'a rupea.
Şi la vale se roga:
Fă-te vale mai încoa
Sĕ te 'ntrebŭ de Ianina,
Ianina *córă* [2]) de furŭ.
Sunt nevéstă tinerea
Şi dau gură Vinerea,
Vinerea şi Sâmbăta.
Rupsei *naichii inema*,
Şi dau gură Vinerea.
Care-a cerutŭ n'am disŭ ba.
Aman! Aman!

[1]) Ni s'a comunicatŭ de unŭ călĕtorŭ românŭ, care l'a culesŭ din gura Românilorŭ de pe la Zaiceri în Serbia. — Red.

[2]) córă = satŭ.

Kamadeva.*)

Cu durerile iubirii
Voindŭ sufletu'mi sĕ lŭ vindecŭ,
L'am chematŭ în somnŭ pe Kama —
Kamadeva, deulŭ indicŭ.

Elŭ venì, copilulŭ mândru,
Călărindŭ pe-unŭ papagalŭ,
Avendŭ dimbetulŭ făţarnicŭ
Pe-a lui buze de coralŭ.

Aripi are, ér în tolbă-i
Elŭ păstréză ca săgeţi,
Numai flori înveninate
Dela Gangele măreţŭ.

Puse o flóre-atunci în arcu-i,
Mĕ lovì cu ea în peptŭ,
Şi de atunci în orice nópte
Plângŭ pe patulŭ meu deşteptŭ.

Cu săgeta-i otrăvită
A sositŭ ca sĕ mĕ certe
Fiulŭ cerului albastru
Ş'alŭ ilusiei deşerte.

M. Eminescu.

(Convorbiri literare).

*) Kamadeva este în Mitologia indică deulŭ amorului. Tatălŭ sĕu este Cerulŭ, ér Maică-sa Ilusia. In figuratŭ se înfăţişeză totdéuna călărindŭ pe unŭ papagalŭ cu unŭ arcŭ făcutŭ din trestiă de zahărŭ, córda arcului formată din albine, ér săgeţile din florile trandafirii ale arborelui Amara.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 4 Augustŭ st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	100 65
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 50
Bonurĭ rurale ungare	104 40
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.40
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123 75
Renta de hârtiă austriacă	81.45
Renta de arg. austr.	82 50
Renta de aurŭ austr.	112 65
Losurile din 1860	136.40
Acţiunile băncei austro-ungare	882 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.50
Act. băncei de creditŭ austr.	281.60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 55
Londra 10 Livres sterlinge	125 35

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 19 Iulie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94½	95—
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	104—	105—
» „ „ (5%)	89—	89¼
» » urban (7%)	102½	103—
» » » (6%)	94½	95—
» » » (5%)	87¾	87½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.—	15.50
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.03

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 5 Augustŭ st. n. 1887

	Cump.	Vênd.
Bancnote românescĭ	8 53	8 55
Argint românesc	8.48	8 50
Napoleon-d'orĭ	9 93	9 97
Lire turcescĭ	11.23	11.29
Imperialĭ	10.23	10.28
Galbenĭ	5 83	5.86
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ » „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusescĭ	108.—	109.½
Discontulŭ	7—10% pe anŭ.	

Avisŭ d-lorŭ abonaţi!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea ḑiarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delătureze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Nr. 52—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ la scóla cofesională gr. cat. din comuna Runcu, în vicariatulŭ Năsĕudului, prin acésta se escrie concursŭ.

Emolumentele suntŭ: salarŭ anualŭ de 200 fl. v. a., cuartirŭ liberŭ şi 4 orgii de lemne de focŭ.

Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au sĕ-şĭ aştérnă concursele bine documentate cu testimoniele de cualificaţiune din limba română şi maghiară adresate subscrisului senatŭ, până în **28 Augustŭ** 1887 st. n. în care ḑi după amédḑi se va ţiné şi alegerea.

Din şedinţa senatului scol. confes. gr. cat.

Runcu, în 24 Iuliu 1887.

Preşedintele:

Teodorŭ Dumitru, preotŭ loc gr. cat. **Stefanŭ Puica,** notarŭ ad hoc. 3—3

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute dimineţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amedḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute sera.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédḑĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amedḑĭ.
c) „ „ in *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ Zĕrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédḑĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre sera
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.